

ŽALOSTNA PESEM

Tone Kutner

TO JE KRIŽ V NAŠIH BREGAČAH

I

To je križ v naših bregačah.
Rodiš se
kot da te je zemlja nosila
in rasteš ob rasti
in hiraš ob hiranju.

Z zemljo živiš
in se ne vtikaš v božje stvari
in ne v politiko
in tudi ne upaš
v lepše čase.

Zemlja ravna se po svojih zakonih,
zakonih ljubezni,
zakonih rasti...

In to je križ
v naših bregačah.

II

Rad si imel obdelane njive
in rad si spravil žito ob času
in tvoji otroci so radi imeli pogače
za praznike.

Tvoji otroci so zrasli veliki —
in so šli lepše čase iskat.

Ti si ostal,
ker so globoko nekje
korenine,

v zemlji,
v srcu,
vrag vedi kje,

ti si ostal.
Sam
in betežen
in žalosten.

III

Zoherl je zemljo državi prodal,
Šmid se je včeraj obesil.

Žalostna pesem,
si kmalu spoznal,
tako nas mora vzeti hudič.

Sam si
kakor nikoli.

Imel si soseda,
če je pri hiši zmanjkalo moke
ali soli,
ali če si potreboval
pomoč v hlevu,
ali če si obtičal v klancu
z vozom.

Dal si mu vina
za praznik Martina
ali kolač
za veliko noč.

Imel si pomoč
in bil si nekomu potreben.

Tako nas pa jemlje počasi hudič,
v nič gre lepa bogata zemlja.

IV

Bog ne daj, da bi nas strla nesreča.
Prosimo za moč,

molimo za naše bregače:

da bo z ljubeznijo vrženo seme,
da bo z ljubeznijo pognojeno,
da bo z ljubeznijo gnalo
in raslo,
da bo več kruha
ko žalosti
v hiši.

Molimo za naše
in državne njive,
molimo za naše ljudi.
Tudi za naše,
ki so odšli,
ki so kdajkoli odšli
od nas,
v tujino
ali v fabrike,

za vse,
ki nosijo naše bregače
v srcih.

TAKO

Tako utihnejo lesi,

tako ugašajo kresi,
tako se izteka
junaška povest;

žalosten konec
ti je usojen:

(sin te sovraži,
sin te zapušča!) —
POVOZI TE AVTO
ALI PA ČAS.

ZGODOVINA

Po Gubčevi smrti
se ni spremenilo,
gospoda je zopet
ležala v pernících,
kmetje pa so bili
že navajeni slame,
je rekla učiteljica.

Po Gubčevi smrti
se ni spremenilo...
sem pravil očetu.

In oče je rekel:
Le pridno se uči!